

#UnLitoralAlLímit

16 de febrer de 2022

Un litoral al límit

Recomanacions per a una gestió
integrada de la costa catalana

Ponents:

Puri Canals i Ventín

Carles Ibáñez i Martí

Generalitat de Catalunya
Consell Assessor
per al Desenvolupament Sostenible

Catalunya
2030

EL LITORAL CATALÀ, EN UNA SITUACIÓ CRÍTICA

- El 59% de la franja costanera està urbanitzada en els seus primers 100 metres i hi ha planificada la construcció de milers d'habitatges nous (110.000 en 30 dels municipis afectats pel PDU de Revisió de Sòls No Sostenibles del Litoral de Malgrat de Mar a Alcanar).
- El nivell del mar a l'Estartit ha pujat pràcticament 10 cm en els darrers 30 anys. A la Mediterrània ho està fent a un ritme de 4 mm/any i a nivell global les projeccions apunten a una pujada de fins a 1 m de cara a finals de segle.
- Des de 2017 s'observa una regressió significativa de les platges en alguns sectors del litoral metropolità (amb taxes de regressió mitjana de fins a 9,8 m/any a Badalona i de 7,5 m/any a Montgat).
- Només un 20% de la costa disposa de suficient espai d'acomodació per continuar enretirant-se davant de la pujada del nivell del mar.
- La reducció de cabals dels rius i de les aportacions de sediment dels rius està suposant regressions dels deltes a causa de l'erosió i de processos de subsidència. La costa del delta de l'Ebre ha retrocedit més de 10 metres/any a la desembocadura del riu i la desembocadura del Llobregat ho ha fet gairebé 1 km durant el darrer segle.
- Entre 2002 i 2010 es van aportar aproximadament 775.000 m³/any de sorra al litoral, majoritàriament a les platges de Barcelona.

EL LITORAL CATALÀ, EN UNA SITUACIÓ CRÍTICA

- Un 70 % de les espècies i un 50 % dels hàbitats dels sistemes litorals i marins inclosos a la Directiva Hàbitats estan en mal estat de conservació. Només un 17 % dels hàbitats presenten un estat favorable.
- Les praderies de posidònia i altres fanerògames, els hàbitats rocosos dominats per macroalgues i el coral·ligen es troben en regressió.
- La congestió de la costa, la seva *rigidització* i la retenció de sediment a les conques hidrogràfiques (en un efecte combinat amb la pujada del nivell del mar i canvi de patrons en l'onatge) són els principals elements de degradació i pèrdua d'hàbitats.
- El canvi climàtic afectarà les infraestructures ubicades al litoral, ja siguin de transport (com la línia ferroviària R1 de Rodalies), d'energia, de sanejament, de comunicacions, els ports i les obres de protecció, moltes de les quals es troben en zones vulnerables.
- El temporal Glòria (gener de 2020) va causar danys amb un cost estimat de més de 75 milions d'euros només en reparacions de ports, platges i passeigs marítims.

RECOMANACIONS PER A UNA GESTIÓ INTEGRADA DE LA COSTA CATALANA

1. Crear i potenciar el Conservatori del Litoral.
2. Dissenyar i implementar un Pla estratègic i un Pla d'acció per a la desrigidització, restauració i conservació de la costa.
3. Dissenyar i desenvolupar un Pla Territorial Sectorial de Turisme.
4. Impulsar un Pla de transformació i rehabilitació de l'hàbitat urbà litoral.
5. Elaborar un Programa d'actuacions urgents d'adaptació al canvi climàtic en infraestructures de mobilitat, hidràuliques i de protecció així com en l'habitatge.

RECOMANACIONS PER A UNA GESTIÓ INTEGRADA DE LA COSTA CATALANA

6. Restituir la dinàmica hidromorfològica de la xarxa hidrogràfica i del litoral.
7. Aprofundir i ampliar els instruments de conservació, restauració i gestió ecosistèmica en els sistemes litorals marins.
8. Desenvolupar els instruments legislatius i operatius necessaris per implantar un model d'economia circular i de gestió de residus que redueixi la càrrega de plàstics i altres residus i contaminants que arriben a la mar.
9. Introduir nous instruments legals de fiscalitat ambiental.
10. Desenvolupar una estratègia coordinada i un programa de vigilància monitoratge del sistema litoral.

#UnLitoralALímit
agenda2030.gencat.cat